

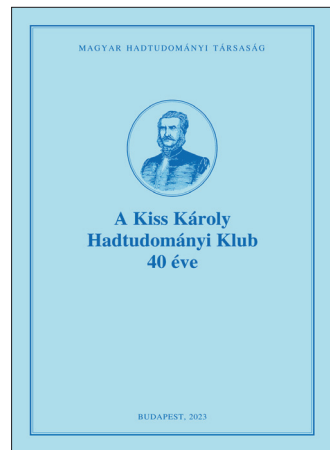
40 év a hadtudomány szolgálatában

A Kiss Károly Hadtudományi Klub jubileuma

A Magyar Hadtudományi Társaság (a továbbiakban: MHTT, Társaság) Kiss Károly Hadtudományi Klubja (a továbbiakban: KKHK) 2023. december 14-én ünnepelte fennállásának 40. évfordulóját a Stefánia Palotában. A rendezvényre a „A küldetésorientált vezetés a szárazföldi haderőnemenél” című előadás után került sor, amit Hajnal István ezredes, az MH Szárazföldi Parancsnokság parancsnok-helyettese tartott.

Az MHTT elnöksége *A Kiss Károly Hadtudományi Klub 40 éve* címmel megjelentetett jubileumi kiadvánnyal köszöntötte a Klub alapító tagjait, a KKHK több évtizedes tudományos tevékenységét. A Klubot az alapítók Kiss Károly (1793–1866) honvéd ezredestől, hadtudós-ról és hadtörténészről, a Magyar Tudós Társaság (ma Magyar Tudományos Akadémia) első katona levelező tagjáról nevezték el. Kiss Károly nevéhez fűződik az első magyar nyelvű hadtudományi szótár elkészítése és az Egyetemes Magyar Enciklopédia katonai szócikkeinek megírása. Életről és munkásságáról néhai dr. Ács Tibor ezredes, hadtörténész *Tudós és katona* címmel írt könyvet, ő javasolta, hogy a Klub Kiss Károly nevét vegye fel.¹ Dr. Szenes Zoltán, a Társaság elnöke a jubileumi kiadvány bevezetőjében az alábbiakat fogalmazta meg:

„a 80-as évek elején megindult a magyar hadtudományi progresszív gondolkodás számára fórumot kereső »helyzETFelmérés« a hadtudomány művelésével foglalkozó szellemi elit körében. Köszöntöm mindazokat, akik akkor kezdeményezői voltak a Kiss Károly Hadtudományi Klub (KKHK) létrehozásának. Mint alapító tag, emlékszem, hogy a javaslat a HM-től és a Zrínyi Miklós Katonai Akadémiától jött, állandó székhelyünk pedig a Stefánia Palota Intarziás terme volt. Emlékezzünk az azóta elhunyt kezdeményező tudóstársainkra is, akik közül Szabó Miklós altábornagy (a klub létrehozásakor ezredes, a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia parancsnokának társadalomtudományi helyettese [mai megfelelője: dékán]) a Magyar Tudományos Akadémia tagja lett.”² A rendezvény kezdetén egyperces kegyeletteljes felállással tisztelegtünk az elhunyt alapító tagok emléke előtt.

1 Ács Tibor: *Tudós és katona. Kiss Károly élete és hadtudományi munkássága (1793–1866)*. Budapest: Zrínyi Katonai Kiadó, 1982.

2 Király László, Hausner Gábor: *A Kiss Károly Hadtudományi Klub 40 éve*. Budapest: MHTT, 2023. 3.

Prof. dr. Szenes Zoltán, az MHTT elnöke

(Fotó: Fülöp Dóra)

A jubileumi kiadványt a Társaság elnöke, a Klub alapító tagja mutatta be. Elismerően szólt a Klub ismeretterjesztő tevékenységéről, a tudós kollégák hadtudomány szolgálatára kapcsán végzett munkájáról, szinte kiapadhatatlan alkotókedvéről, amellyel a ma ifjú hadtudósainak példaképként szolgálhatnak. Elmondta, hogy a 31 alapító tag a Zrínyi Miklós Katonai Akadémiáról (ZMKA) és a Honvédelmi Minisztériumból (HM) került ki, akik 1983-ban határoztak a Klub létrehozásáról nem jogi személyként. A Klub a Stefánia Palotában kezdte meg működését az Országos Tudományos Tiszti Kaszinó mintájára, amely a Váci utcai Tiszti Klubban (ma a Magyar Bank Holding központi székháza) működött. A taglétszám gyorsan bővült, főleg a ZMKA oktatói karából és tudományos ösztöndíjasokból. A 40 éves Klub fejlődéstörténetét évtizedekkel lehet mérni. Az első évtized az 1980-as éveket ölelte fel, amikor a Klub az akkori Magyar Néphadsereg előtt álló feladatokkal foglalkozott. Az érdeklődés 1988-tól a biztonságpolitika, mint új diszciplína felé fordult. A Klub alapítói közül került ki az MHTT megalakulását előkészítő munkacsoport.

A második évtizedben a Klub az MHTT mellett, de önállóan, kettős tagsággal működött. Ebben az időszakban az országvédelem, a NATO békepartnerség és a NATO orientációs követelmények feldolgozása adott „muníciót” a tagságnak. 2005-től indult a fejlődéstörténet harmadik időszaka, amikor a Klub először a Biztonságpolitikai Szakosztály mellett, majd 2007-től beolvadva végezte tevékenységét. Így ebben az időben része volt minden olyan nagy programnak, amely akkor az egész Társaságot megmozgatta (Mindenki hadtudománya konferencia-sorozat, évfordulós rendezvények stb.). A negyedik időszak 2013-ban kezdődött, amikor a működési nehézségek miatt három szervezet (Biztonságpolitikai Szakosztály, Nemzetbiztonsági Szakosztály, Biztonságpolitikai Szakkollégium, az egyetemi hallgatók tudományos szerveződése) éves rotációval szervezte a programokat. Az NKE fejlődése, a megváltozott körülmények, a működési nehézségek miatt végül a Társaság elnöksége úgy határozott, hogy a Klubot és a Stefánia Palotában zajló Mindenki Hadtudománya fórumot összevonja, és 2020-tól összevont formában, Kiss Károly Hadtudományi

Kajári Ferenc altábornagy, VKF-helyettes

(Fotó: Fülöp Dóra)

Klub, Mindenki hadtudománya elnevezéssel működteti tovább. Köszönettel tartozunk a Klub elnökeinek: dr. Móricz Lajos (1983–1990), dr. Vasvári Vilmos (1990–2005), dr. Csery Péter (2007–2010), Czene Gréta (2010–2014), dr. Tálás Péter (2014–2017), dr. Nagy László (2014–2022), a Biztonságpolitikai Szakosztály akkori elnökeinek, akik egyben a Klub vezetését is ellátták és a jelenlegi elnöknek, dr. Hegedűs Henriknek. Végül a Társaság elnöke szólt a KKHK jövőbeni feladatairól is: ilyen a jó együttműködés fenntartása a Honvéd Kulturális Központtal, az érdeklődő kör bővítése és erősítése, az előadók és témák bővítése.

A kiadvány bemutatása után dr. Hegedűs Henrik klubelnök elismeréseket adott át az alapító tagoknak. Elmondta, hogy a 31 fős alapító tagságból 17-en elhunytak, többeket nem tudtak felkutatni, illetve a nehezen mozgó tagoknak (dr. Léka Gyula vezérőrnagy, dr. Várhegyi István ezredes, dr. Kocsis Bernát ezredes, dr. Kurucz István ezredes) személyesen juttatják el elismeréseket. Az alapító tagok és a Klub tevékenységét kiemelkedően támogatók közül az Elnökség EMLÉKLAP ÉRMÉVEL elismerést adományozott a jelenlévő Prof. dr. Szenes Zoltán vezérezredesnek, Prof. dr. Czékus János vezérőrnagynak, dr. Lajtós Béla alezredesnek, dr. Héjja István ezredesnek és Prof. dr. Nagy László ezredesnek.

A jubileumi esemény alkalmából a Társaság elnöksége az MHTT támogatása érdekében végzett kiemelkedő munkásságuk elismeréseképpen Emlékplapot érdmével adományozott Kajári Ferenc altábornagynak, a Honvéd Vezérkar Főnök helyettesének és Mudra József ezredesnek, a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár parancsnokának. Az elismeréseket Prof. dr. Szenes Zoltán vezérezredes, a Társaság elnöke adta át. Az ünnepi rendezvényt állófogadás zárta, ahol Kajári Ferenc altábornagy mondott pohárköszöntőt. A tudományos munkáért is felelős VKF-helyettes részletesen szólt a Magyar Honvédség tudományos-kutató tevékenységének megújításáról, az előljárái döntések elméleti, tudományos megalapozásának fontosságáról. Az eseményről a Kőbányai Centrum TV híradást készített,

*A képen balról-jobbra:
Nagy László, Lajtos Béla, Héjja István, Czékus János, Szenes Zoltán, Hegedűs Henrik
(Fotó: Fülöp Dóra)*

amely megtekinthető a Társaság facebook oldalán (CENTRUM TV | Magyar Hadtudományi Társaság - Kiss Károly Hadtudományi Klub (youtube.com), illetve honlapján (www.mhht.hu).

A Társaság elnöksége ezúton is köszönti a Klub szimpatizánsainak (250 fő), ezen belül a rendezvényeket rendszeresen látogató 50-80- fős „kemény magnak” a „*Mindenki Hadtudománya*” előadássorozat látogatását. Külön köszönet azoknak, akikkel együtt ünnepelhettünk. A továbbiakban is számítunk az állampolgárok érdeklődésére és javaslataikra az előadások témaköreit illetően.

Hegedűs Henrik